

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „МИКРОЕКОНОМИЈА И
МАКРОЕКОНОМИЈА (ИЗБРАНИ ТЕМИ) - СКРИПТА“ ОД АВТОРИТЕ Д-Р
ДУШКО ЈОШЕСКИ И Д-Р МИЧО АПОСТОЛОВ, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И
БИЗНИС ЛОГИСТИКА, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.2102-574/3 од 162. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 1.12.2016 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Димитар Ефтимоски, редовен професор на Правен факултет, Универзитет „Св. Климент Охридски“ во Битола;
- доц. д-р Марија Магдинчева-Шопова, доцент на Факултет за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,
за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис за скрипта „Микроекономија и макроекономија (избрани теми)“ од асс. докторанд д-р Душко Јошески и вон. проф. д-р Мичо Апостолов наменет за студентите на прв циклус студии на Факултет за туризам и бизнис логистика на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Скриптата ракописот „Микроекономија и макроекономија (избрани теми) скрипта“ се состои од 109 страници и содржи 77 графикони, 216 објаснети изведени равенки. Целиот материјал е поделен во 13 тематски поглавја. Ракописот е предвиден за настава и вежби на студентите, при што тие ќе го изведуваат она што е задача од соодветниот практикум кој е во согласност со оваа скрипта. Ракописот е наменет за студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, на насоките на кои се слуша предметот *Макро и микроекономија*, односно на насоката Бизнис администрација како избран предмет во VII семестар со фонд на часови 2+1+1. Овој ракопис, покрај теоретските, нуди и практични базични знаења по предметот *Макро и микроекономија*.

Во првиот дел од овој ракопис *Пазарна побарувачка* се објаснети пазарната побарувачка како концепт, инверзната крива на побарувачката, побарувачката за стоки кои се наоѓаат во дискретни количини, еластичноста на побарувачката и примери, како се пресметува процентуално, преку изводи и преку стапката на промени и еластичноста кај побарувачката со константна еластичност, како посебен случај и односот помеѓу ценовната еластичност на побарувачката со маргиналниот приход на монополистот.

Во вториот дел *Монополи* се објаснува случајот на монопол кој се соочува со линеарна крива на побарувачка, како монополистот поставува маржа на цените (mark-up pricing), понатаму влијанието на даноците врз монополистот кој се соочува со линеарна крива на побарувачка и со крива на побарувачка со константна еластичност. Влијанието на квантитативниот данок врз монополистот, вкупната загуба кај монополот и неговата Парето неефикасност и природните монополи, како и причините за постоењето на монополите.

Во третиот дел се објаснува *Монополско однесување*, аналитички се објаснети трите типа на дискриминација кои најчесто ги применуваат монополите. Тоа се: ценовната дискриминација од прв, втор и трет степен, понатаму поставувањето на дводелни тарифи, заедничка понуда на повеќе стоки и монополистичката конкуренција како посебен случај на ценовна дискриминација.

Во четвртиот дел *Пазар на фактори* се објаснети апстрим и даунстрим монополите и монопсоните.

Во петтиот дел *Олигополи* е објаснета олигополистичката конкуренција. Имено, како најрепрезентативни случаи се објаснети Коурнот дуополот, Штакелберг дуополот и Бертранд конкуренцијата. Се зема дуопол место олигопол, бидејќи се поедноставуваат стратегиските интеракции меѓу фирмите.

Во шестиот дел *Понуда на фирмата* се објаснети темите за производствениот вишок и фиксните трошоци на фирмата, како и кривите на понудата на фирмата на краток и долг рок.

Во седмиот дел *Понуда на индустријата* се објаснети темите за понудата на индустријата на краток и долг рок, фиксните фактори на понудата и економската рента и примената на оваа анализа при дводелното поставување на цената на нафтата.

Во осмиот дел *Технологија* се објаснува концептот на производствената технологија, изоквантите, маргиналниот производ на факторите во производната функција и посакуваните карактеристики на технологијата како што е монотоноста.

Во деветтиот дел се објаснува темата *Аукции*. Посебно се посветува внимание на механизмите за креирање оптимална Нешова рамнотежна понуда кај FPA (First-price auction) и SPA (Second price auction), како и математичките формулации за пресметка на очекуваните приходи за аукционерот и очекуваните плаќања на учесниците на аукцијата. Како посебен случај кој е анализиран е APA (all pay auction) аукцијата, која е случај на аукцијата каде што сите понудувачи ја плаќаат својата понуда без разлика дали ќе го добијат предметот на аукцијата. И теоремата за еквиваленција на приходите кај аукциите.

Во десеттиот дел се објаснува традиционалниот *IS-LM/AD-AS модел* за затворена економија. Во овој дел се објаснува изведувањето на IS кривата, LM кривата, влијанието на порастот на понудата и побарувачката за пари врз LM кривата и општата рамнотежа во IS-LM моделот. Понатаму се изведуваат кривите на агрегатната побарувачка и агрегатната понуда и доаѓаме до рамнотежата во AD-AS моделот и анализата на монетарната неутралност во овој модел.

Во единаесеттиот дел се објаснува темата *Економски раст - основни теоретски концепти*. Во овој дел се објаснети фундаментите на теоријата за економскиот раст особено факторите на растот како човечкиот капитал, продуктивноста и физичкиот капитал.

Во дванаесеттиот дел се објаснува темата на *Кејнзијански раст*. Во овој дел се објаснети Кејнзијанските модели на Херод – Домар и моделот решение на Никола Калдор.

Во последното поглавје, тринаесеттото, се разработува темата на *Неокласична теорија раст*. Во овој дел е разработен Солоу-Свон моделот без депрецијацијата и со депрецијацијата и решението со Коб-Дагласовата производна функција, како и вметнувањето на Херод-неутралниот технички прогрес во моделот.

Ракописот е напишан на ниво кое е разбирливо за студентите по предметот *Макро и микроекономија*, но и за сите кои имаат потреба од доедукација од оваа област. Материјалот е пишуван на македонски јазик и истиот може да го користат и студентите од другите единици на Универзитетот „Гоце Делчев“, каде што се изучува или во иднина ќе се изучува предметот.

Ракописот по својот обем и содржина, како и според бројот на часови предвидени за гореспоменатиот предмет, ги задоволува критериумите и е според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

ЗАКЛУЧОК

Оддосега наведеното, Комисијата во горенаведениот состав констатира дека ракописот „Микроекономија и макроекономија (избрани теми) - скрипта“, поднесен од авторите асс. докторанд д-р Душко Јошески и вон. проф. д-р Мичо Апостолов е наменет за студентите запишани на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Скриптата е конципирана по однапред утврдени наставен план и програма. Во овој ракопис детално се разработени методите што се користат во микроекономската анализа и макроекономската теорија и анализа.

Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да го прифати како позитивен извештајот за ракописот „Микроекономија и макроекономија (избрани теми) - скрипта“ од авторите асс. докторанд д-р Душко Јошески и вон. проф. д-р Мичо Апостолов и да овозможи тој да се користи во наставата по предметот *Макро и микроекономија* како **рецензирана скрипта.**

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Димитар Ефтимоски, с.р.
Доц. д-р Марија Магдинчева-Шопова, с.р.